



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied gemeente Steenwijkerland

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

10 juli 2012 / rapportnummer 2679-27



1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Steenwijkerland wil haar bestemmingsplan buitengebied herzien en daarnaast een bestemmingsplan verblijfrecreatieterreinen vaststellen. Vanwege de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in en om het plangebied en omdat de bestemmingsplannen kaderstellend zijn voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten wordt voor beide bestemmingsplannen tezamen de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Steenwijkerland.

De volgende punten beschouwt de Commissie voor de m.e.r. (verder: de Commissie) ¹ als hoofdpunten voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een integrale visie op de gewenste ontwikkeling van het buitengebied (inclusief verblijfsrecreatieterreinen), met duidelijk omschreven ambities, die kan dienen als toetsingskader voor de beoordeling van de alternatieven;
- de 'milieugebruiksruimte' in het gebied, die vooral bepaald wordt door natuur (vermestende en verzurende stoffen, verstoring), landschap en cultuurhistorie;
- een omschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie en van de totstandkoming van de alternatieven;
- de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur (voor Natura 2000-gebieden in een Passende beoordeling), door onder andere depositie van verzurende/vermestende stoffen en verstoring;
- de positieve en/of negatieve effecten van het plan op het landschap, cultuurhistorische waarden, bodemgesteldheid en waterhuishouding.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (notitie R&D), die reeds een goede aanzet geeft voor de te volgen aanpak.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

2. Achtergrond, doel en beleid

Paragraaf 1.2 van de notitie R&D geeft een beknopte beschrijving van de aanleiding voor het opstellen van de beide bestemmingsplannen en de doelstellingen ervan. Als hoofddoelen worden genoemd het waarborgen van de kwaliteiten van het gebied en voldoende ruimte bieden voor gewenste ontwikkelingen. Concretiseer doelen en ambities in het MER zoveel mogelijk, zodat de alternatieven hieraan kunnen worden getoetst. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van bestaande en nog in ontwikkeling zijnde gemeentelijke beleidsdocumenten, zoals het landschapsontwikkelingsplan (LOP), de notitie ruimtelijke kwaliteit en het beleidskader voor duurzame energie.

In § 1.5 van de notitie R&D wordt ingegaan op gerelateerde m.e.r.-procedures binnen hetzelfde plangebied. Ga in het MER nader in op de onderlinge samenhang en eventuele kansen of knelpunten die hieruit voortkomen.

De beleidsmogelijkheden in het bestemmingsplan wordt deels bepaald door de bovenlokale context, zoals provinciaal en landelijk beleid en regelgeving en ontwikkelingen daarin. In de notitie R&D (§ 2.3 en bijlage 2) zijn de meest relevante beleidskaders en wet- en regelgeving benoemd. Neem ook in het MER een overzicht op van de relevante kaders en benoem de eisen en randvoorwaarden voor het voornemen die daaruit voortkomen.

Gemeentelijk beleid

Ga in op de rol die de gemeente kan spelen bij:

- het behalen van de instandhoudingdoelstellingen in de Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld door bij te dragen aan de maatregelen in (toekomstige) beheerplannen);
- het faciliteren van een milieutechnisch gezonde veehouderijsector;
- het bereiken van optimale synergie tussen recreatie- en natuurbelangen, die beide een belangrijke rol hebben in het plangebied.

Maak hiervoor in het MER inzichtelijk welke maatregelen middels gemeentelijk beleid mogelijk zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het faciliteren van bedrijfsverplaatsingen, saneren van niet gebruikte milieuvergunningen en herbesteden van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties. Geef aan welke eisen de gemeente stelt aan de inrichting van nieuwe bedrijfslocaties en de maatvoering en vormgeving van bedrijfsgebouwen.

Ontwikkelingen beleidskader stikstofdepositie

Ten tijde van het opstellen van dit advies is de inhoud en de werking van de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) nog niet bekend. Als deze echter tijdens het vaststellen van het bestemmingsplan in werking is, is het een zeer relevant beleidskader. Indien de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven adviseert de Commissie na te gaan wat de PAS betekent voor de alternatieven en de milieueffecten van het voornemen. Beschrijf ook de betekenis van de "Beleidsregel stikstof en Natura 2000 voor veehouderijen Overijssel" voor het voornemen.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voorgenomen activiteit/onderdelen bestemmingsplannen

Geef in het MER op hoofdlijnen een overzicht van de planonderdelen van de beide bestemmingsplannen en bespreek welke vanwege mogelijke milieueffecten wel en welke niet in het MER worden onderzocht.

Beschrijf in het MER hoeveel ruimte (al dan niet door middel van een wijzigingsbevoegdheid) de bestemmingsplannen mogelijk maken voor onder meer:

- intensieve veehouderijen;
- melkveehouderijen en rundveebedrijven;
- mestvergisting en -bewerking;
- (verblijfs)recreatie, inclusief “minicampings”;
- windturbines;
- natuurontwikkeling.

Ga in op de locaties waar deze functies beoogd worden. Geef in het MER duidelijk aan wanneer en onder welke voorwaarden gebruik gemaakt kan worden van ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden.

Met name voor bestemmingsplannen buitengebied is het soms lastig om te bepalen welke elementen in het bestemmingsplan nu behoren tot het voornemen en welke tot de referentiesituatie. De Commissie hanteert hierin de basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen. Daarmee behoren de volgende elementen in het bestemmingsplan tot de voorgenomen activiteit:

- Alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund.
- (Her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus de niet-benutte vergunningruimte, maar ook de gestopte en ontmantelde bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is.
- “Illegale” situaties die worden gelegaliseerd.

3.2 Referentiesituatie

De (milieueffecten van de) huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. Werk de referentiesituatie uit conform de notitie R&D. De Commissie heeft daarbij de volgende aandachtspunten:

- Onder de huidige situatie wordt verstaan de feitelijk bestaande situatie: alle vergunde activiteiten voor zover deze al zijn gerealiseerd.² De Commissie adviseert om deze voor de agrarische bedrijven met bijvoorbeeld recente CBS-meetingsgegevens te staven.

² Eventuele “illegale” situaties, zoals agrarische bedrijven die een groter aantal dieren houden dan in de vergunning en het vigerende bestemmingsplan is opgenomen, behoren niet tot de huidige situatie; het bevoegd gezag kan immers kiezen om deze situatie met de bestemmingsplanwijziging te legaliseren, dan wel om handhavend op te treden.

- Onder de autonome ontwikkeling wordt verstaan:
 - Het deel van de reeds bestemde en vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt.³
 - Activiteiten waarover nog geen (ontwerp) besluit is genomen horen in principe **niet** tot de autonome ontwikkeling. Uitzondering hierop zijn activiteiten waarvan de kans groot is dat deze in de nabije toekomst gerealiseerd worden.

3.3 Alternatievenontwikkeling

De notitie R&D geeft inzicht in de te doorlopen stappen om de milieugebruiksruimte te bepalen. De milieugebruiksruimte wordt vervolgens gebruikt voor het ontwikkelen van alternatieven. De Commissie ondersteunt deze aanpak, omdat daarmee een goed beeld kan worden verkregen van de bandbreedte aan mogelijkheden en de sturingsmogelijkheden van de gemeente. In de notitie R&D is aangegeven dat niet voor alle agrarische bedrijven zal worden uitgegaan van de maximale uitbreidingsruimte. Motiveer in het MER hoe deze inperking kan worden gewaarborgd.

De alternatievenontwikkeling lijkt zich te concentreren op de (agrarische) bestemmingen die in het bestemmingsplan buitengebied worden vastgelegd. Ook het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen biedt volgens de Commissie mogelijkheden voor alternatievenontwikkeling, bijvoorbeeld door zonering, mede omdat uit de voortoets blijkt dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten kunnen worden.⁴ Ook het Landschapsontwikkelingsplan biedt aanknopingspunten voor zonering van ontwikkelingen.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen / milieugevolgen van de ontwikkelingen in het plan

Beschrijf in het MER niet alleen de m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten maar alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten, die de nieuwe bestemmingsplannen mogelijk maken. Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied – zoals de omzetting van grasland naar bouwland⁵ – kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen. Beschrijf in ieder geval de milieugevolgen van de activiteiten die de nieuwe bestemmingsplannen maximaal mogelijk maken, inclusief mogelijke onthefingen, wijzigingsbevoegdheden en vrijstellingen (worst case scenario).

Hetzelfde geldt voor verblijfsrecreatieterreinen, waar volgens de notitie R&D regelmatig sprake is van niet vergunde situaties.

³ Naast afwijkingsbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van 'oude' projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als ze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling.

⁴ De Commissie merkt op dat de conclusie uit de voortoets dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op voorhand zijn uit te sluiten niet is overgenomen in de notitie R&D.

⁵ Dit volgt uit de "Voortoets bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland" van december 2010.

De Commissie adviseert om – waar relevant – de milieugevolgen van het bestemmingsplan buitengebied en het bestemmingsplan verblijfsrecreatierreinen apart in beeld te brengen. Dit is voornamelijk relevant bij de effecten op natuur. Daarnaast dienen de milieugevolgen ook cumulatief in beeld te worden gebracht.

4.2 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. De notitie R&D geeft op pagina 23 en 27 een aanzet voor het beschrijven en beoordelen van deze gevolgen. Besteed vooral aandacht aan de gevolgen van verzurende en vermestende emissies, verstoring en verdroging. Geef voor het agrarisch graslandgebied aan welke relatie er bestaat tussen de daarin aanwezige waarden en de openheid, de afwezigheid van bouwland en de gehanteerde polderpeilen.

4.2.1 Gebiedsbescherming⁶

Geef van zowel de natuurwaarden binnen als buiten het plangebied de ligging en status aan, waaronder Natura 2000-gebieden, Wav-gebied, Ecologische Hoofdstructuur of Beschermd Natuurmonument. Gebruik daarbij duidelijk en leesbaar kaartmateriaal.

Natura 2000-gebieden

Voor de beide bestemmingplannen zijn reeds voortoetsen uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet.⁷ Daaruit volgt dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden⁸ niet op voorhand uitgesloten kunnen worden. In het MER zal dan ook een Passende beoordeling voor beide bestemmingsplannen worden opgenomen. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁹ met succes wordt doorlopen.

Geef in het MER aan waar voor vermessing en verzuring gevoelige habitats liggen ten opzichte van het plangebied. Daarnaast zijn ook verstoringsgevoelige locaties en foerageergebieden

⁶ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/leefgebieden-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming.

⁷ Er is een voortoets recreatie en een voortoets buitengebied voor Steenwijkerland. Beide toetsen lijken elkaar enigszins tegen te spreken. In de voortoets recreatie worden significante gevolgen van omvorming van recreatiebedrijven uitgesloten, maar in de voortoets buitengebied worden significante gevolgen van de toename van het aantal verblijfsaccommodaties niet uitgesloten. In de voortoets buitengebied worden significante gevolgen als gevolg van vermessing en verzuring en als gevolg van omvorming van grasland naar bouwland wel uitgesloten.

⁸ In het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Wieden, Weerribben en Zwarte Meer. In de directe omgeving liggen verder de gebieden Rottige Meenthe & Brandemeer, Havelte-Oost, Olde Maten & Veerslootlanden en Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.

⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

buiten de Natura 2000-begrenzing voor soorten die onderdeel vormen van de instandhoudingsdoelen van belang. Geef in de Passende beoordeling per gebied aan:

- de (instandhoudings)doelstellingen;
- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof en de heersende achtergrondconcentratie van verzurende en vermestende stoffen;
- de deposities die optreden op de verschillende gebieden (en indien relevant de locaties van gevoelige habitattypen in de gebieden) als de maximale mogelijkheden van het plan zouden worden gebruikt;¹⁰
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities voor de natuur en de gevolgen die deze depositie heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen;
- de aanwezige verstoring gevoelige soorten (die deel uit maken van de instandhoudingsdoelen) en de gevolgen van vergroting van het aantal verblijfsaccomodaties en seizoensverlenging daarvoor;
- de aanwezige soorten (die deel uit maken van de instandhoudingsdoelen) die aangewezen zijn op het agrarisch gebied als foerageergebied en de gevolgen van omvorming van grasland naar bouwland daarvoor.

Geef aan of er, in cumulatie met andere plannen of activiteiten buiten het plangebied, vanwege de mogelijkheden die de bestemmingsplannen bieden knelpunten kunnen ontstaan door verstoring of een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden¹¹.

Daarmee kan worden afgewogen of een zonerings van activiteiten in nabijheid van natuurgebieden gewenst is. Geef aan of (bij gebleken knelpunten) er mogelijkheden bestaan tot mitigatie. Dat kan ook in de sfeer van waterbeheer liggen, bijvoorbeeld door aanpassingen in het oppervlaktewaterregime in de omliggende polders en de omvang van grondwaterwinningen. Geef aan hoe de plannen zich verhouden tot de (in ontwikkeling zijnde) beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden.

Beschermd Natuurmonument

De notitie R&D maakt melding van het Beschermd Natuurmonument "Antjeskolk". Ga in het MER in op de specifieke kenmerken van dit gebied en de mogelijke gevolgen van het voornemen daarvoor. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

Provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS)

Bepaal voor de (P)EHS wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn. Onderzoek welke gevolgen het voornemen voor deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Betrek daarbij ook de zeer kwetsbare gebieden die zijn aangewezen op grond de Wet ammoniak en veehouderij. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

¹⁰ Volgens de notitie R&D zal voor het bepalen van stikstofdeposities gebruik worden gemaakt van het programma AERIUS. Dit rekenprogramma hanteert onder andere als uitgangspunt dat een gedeelte van de "milieugebruiksruimte" mag worden ingevuld. Dit uitgangspunt kan echter nog niet worden toegepast zolang de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) niet van kracht is.

¹¹ Ga in op welke locaties sprake is van een toename en op welke locaties een afname in vergelijking met de huidige situatie.

4.2.2 Soortenbescherming

Beschrijf met behulp van een quick scan welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹² Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten¹³ en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

4.3 Landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie)

Beschrijf in het MER de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden, inclusief een aanduiding van deze waarden op kaart. Geef een waardering van de karakteristieke elementen en geef aan welke gevolgen de plannen voor deze waarden hebben. Ga in op mogelijkheden voor mitigerende maatregelen.

Ga niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Bespreek ook de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen van de plannen voor deze samenhang. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via de bestemmingsplannen kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de inpassing van bouw mogelijkheden – ondermeer binnen de bouwblokken – om de beleving van het landschap te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Ga daarnaast in op:

- de negatieve effecten op bestaande landschappen (en hoe deze effecten te mitigeren)¹⁴, door agrarische ontwikkelingen, zoals de aantasting van bestaande houtwallen, dempen van sloten, omzetten van grasland in bouwland en egaliseren van kavels;
- de kansen om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen¹⁵. Ga hierbij onder andere in op de voorgenomen recreatieontwikkelingen en uitbreiding van het paden- en vaarnetwerk.

¹² Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrictlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels. Houd er rekening mee dat de nesten van vijftien vogelsoorten (met name roofvogels en uilen) jaarrond beschermd zijn waardoor een ontheffingsverplichting aan de orde kan zijn.

¹³ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹⁴ Als voorbeeld voor het eerste kunnen aandachtspunten zijn voor de bepaling van effecten: omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen en een passend gebruik van (nieuwe) landschapselementen als bosjes, singels en wallen om grootschalige bebouwing in te passen in het bestaande landschap.

¹⁵ Bijvoorbeeld gebruik makend van bestaande en/of nieuwe landschapselementen (beplante zandwegen, waterlopen, bosjes en singels etc.) kan een nieuw groen raamwerk worden gemaakt (mede t.b.v. recreanten en bewoners) waarbinnen de nieuwe ontwikkelingen (gebouwen, verkeer) kunnen worden ingepast. Een beeldkwaliteitplan kan hierbij behulpzaam zijn.

Daarnaast is het van belang dat landschapseffecten en principes voor inpassing van nieuwe bebouwing en verkeersroutes op een aanschouwelijke wijze gevisualiseerd worden.¹⁶

4.4 Bodem en water

De bodemgesteldheid en waterhuishouding zijn in de gemeente Steenwijkerland van groot belang vanwege de vele functies die hiervan afhankelijk zijn. Geef in het MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen en vice versa. Besteed daarnaast aandacht aan de doelstellingen en maatregelen die voortkomen uit implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, mogelijke bodemdaling, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit). Geef aan tot welke mogelijke knelpunten en kansen voor (verbetering van) de bodemgesteldheid en de waterhuishouding dit leidt.

De Commissie adviseert de voor de m.e.r. relevante resultaten van de watertoets in het MER op te nemen. Geef aan hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

4.5 Verkeer

Beschrijf de verkeerseffecten conform de notitie R&D. Ga specifiek in op de mogelijke effecten van het plan op de verkeersveiligheid op smalle buitenwegen als gevolg van toename van recreatieverkeer en schaalvergroting en toename van landbouwverkeer.

4.6 Woon –en leefmilieu

4.6.1 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂ te beschrijven. Geef aan of op verblijfslocaties in het plangebied een overschrijding van de grenswaarden kan optreden. Indien die kans reëel is (of als er al overschrijdingen zijn), dan is voor die locaties een nadere, kwantitatieve analyse aan te bevelen.

Eenvoudige berekeningen of kwalitatieve informatie volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden. Indien er mogelijk knelpunten zijn of ontstaan, kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen dan

¹⁶ Hiervoor kan worden aangesloten bij de gemeentelijke “nota ruimtelijke kwaliteit” die parallel aan de bestemmingsplanprocedure wordt opgesteld.

middels contourenkaarten¹⁷ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.¹⁸

4.6.2 Geur

De Commissie adviseert inzicht te geven in de (cumulatie van) geurbelasting, het aantal geurbelaste gevoelige bestemmingen en de geurhinder. Geef weer welke milieugebruiksruimte er voor de geurbelasting en geurhinder aanwezig is voor de verschillende gebiedscategorieën. Maak daarbij gebruik van kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus zodat duidelijk wordt waar er een toe- of afname is.

Geef aan hoe de referentiesituatie en de alternatieven zich verhouden tot de Wet geurhinder en veehouderij en het lokale beleid, dat nog in ontwikkeling is. Betrek hierbij ook eigen geurbeleid en het geurbeleid van de omliggende gemeenten, dat mogelijk van invloed kan zijn op de eigen gemeente.

4.6.3 Geluid

Maak inzichtelijk in hoeverre de alternatieven kunnen leiden tot toename van geluid. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidsbeleid. Om inzichtelijk te maken of er sprake is van toe- of afname van geluidshinder, adviseert de Commissie de geluidbelasting als gevolg van verkeer en bedrijven(terreinen) in het gebied weer te geven in 5 dB-klassen en het aantal woningen in de verschillende geluidklassen te bepalen.

4.6.4 Volksgezondheid

Ga in op de volksgezondheid in het gebied en de mogelijke (cumulatieve) effecten van geluid, geur en luchtkwaliteitverandering door de alternatieven hierop. Dit is vooral relevant in geval knelpunten verwacht worden.

Beschrijf daarnaast in het MER de risico's met betrekking tot zoönosen¹⁹, zoals MRSA en Q-koorts. Ga vooral in op de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.²⁰

¹⁷ Gebruik klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien breedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheiden.

¹⁸ Gebruik de Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Gevoelige objecten zijn kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen, woningen. Gevoelige groepen zijn kinderen, ouderen, mensen met long- of hartziekten.

¹⁹ Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen.

²⁰ De GGD West Brabant heeft een informatieblad intensieve veehouderij en gezondheid samengesteld. Hier gaat de GGD in op mogelijke risico's met betrekking tot de huidige veehouderij en schaalvergroting en hoe deze risico's geminimaliseerd kunnen worden (<http://www.ggd Kennisnet.nl/thema/zoönosen/dossiers/135>).

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Monitoring en evaluatie

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven (of bijvoorbeeld voldoende afname van depositie wordt bereikt) en de ambities van de plannen gehaald worden.

Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied, en in het bijzonder die van de depositie, worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde depositiewaarde niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk. Beschrijf in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie.

5.2 Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de recreatie- en veehouderijbedrijven in het buitengebied;
- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de nabijheid van het plangebied;
- de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle gebieden en elementen.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Steenwijkerland

Besluit: vaststellen van bestemmingsplan voor het buitengebied en bestemmingsplan voor verblijfsrecreatieterreinen

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14, D10

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: Het bestemmingsplan buitengebied is kaderstellend voor onder andere uitbreiding van (intensieve) veehouderijen. Het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen is kaderstellend voor wijziging van recreatieterreinen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van 19 juni 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 20 juni t/m 31 juli 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 7 juni 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 10 juli 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. S. Bokma

Drs. ir. J. Bout (voorzitter)

Drs. S.R.J. Jansen

Drs. P.J. Jongejans (werkgroepsecretaris)

Ir. W.H.A.M. Keijsers

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau bestemmingsplan buitengebied + bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen, Tauw, 7 mei 2012;
- Voortoets bestemmingsplan buitengebied gemeente Steenwijkerland, A&W Ecologisch onderzoek, 23 december 2010;
- Voortoets Natura 2000 van ontwikkelingsmogelijkheden 37 verblijfsrecreatieterreinen in Steenwijkerland, Dienst Landelijk Gebied, 27 april 2012;
- Beleidsnotitie bestemmingsplan buitengebied gemeente Steenwijkerland, vastgesteld d.d. 27 maart 2012.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Steenwijkerland**

ISBN: 978-90-421-3567-3



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

